

Ο εμπνευσμένος «κακός» του ελληνικού κινηματογράφου Χριστόφορος Ζήκας !

Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος

Την ώρα που μας έχει καταβάλλει η ηθική έξαρση στο αριστούργημα του Βασίλη Γεωργιάδη «Το χρώμα βάφτηκε κόκκινο» στα 1965, με τον κορυφαίο μας ηθοποιό Νότη Περγιάλη να πρωταγωνιστεί στο ρόλο του ηγέτη της αγροτικής εξέγερσης του Κιλελέρ Μαρίνου Αντύπα, την ίδια ώρα ακριβώς παγώνει το αίμα μας, όταν βλέπουμε ότι οι τσιφλικάδες πρωτοστατούντος του αρχιτσιφλικά Χορμόβα (Μάνος Κατράκης), καταστρώνουν σχέδιο για τη δολοφονία του. Αίφνης προβάλλει ο

δολοφόνος, μία ξερακιανή σιλουέτα με αδρά χαρακτηριστικά και με ηθική ένταση στο πρόσωπο, που σου κόβουν την ανάσα. Δεν ήταν άλλος από το σπουδαίο μας ηθοποιό Χριστόφορο Ζήκα, που με το πολυμερές δραματικά ταλέντο αλλά και την ανείπωτη ηθική του ένταση, που διέκρινε τους ρόλους του, κορύφωσε τα συναισθήματά μας στις δραματικές του συμμετοχές και μας έδινε ένα έξοχο αισθητικό αποτέλεσμα. Την ίδια εξάλλου στυφή γεύση για την κυνική αλλά και τόσο σπουδαία δραματική συμμετοχή του, μας δίνει και στην ταινία «Ο Νταβέλης» το 1969 σε σκηνοθεσία του Γιώργου Πετρίδη, όπου υποδύεται με ηθική ενάργεια, ένα από τα πρωτοπαλίκαρα του λήσταρχου Νταβέλη. Μέσα από τους ηθικά σκληρούς και κυνικούς ρόλους του, ο Χριστόφορος Ζήκας, αναγορεύτηκε σε μία κορυφαία φυσιογνωμία του χρυσού ασπρόμαυρου κινηματογράφου μας της δεκαετίας του '60, εξακόντισε το καλλιτεχνικό του κύρος και αγαπήθηκε από όλους μας πλατιά. Είχε κάτι ξεχωριστό, κάτι μεγαλειώδες ηθικά το δραματικό παίξιμό του, που μαγνήτισε τον θεατή και κατόρθωνε έτσι να τον αναβιβάζει στο κεντρικό βάθρο της ταινίας, έστω και αν ήταν δυτεραγωνιστής. Πηγαίο συναίσθημα, ηθική δόνηση, εν παραλλήλω με την στέρεα δραματική του αρματωσιά, ήταν τα χαρακτηριστικά στοιχεία με τα οποία πορεύτηκε στη μακρά και επιτυχημένη του πορεία, ιδίως στον κινηματογράφο, ο αγαπημένος μας Χριστόφορος Ζήκας.

Ο Χριστόφορος Ζήκας είδε το φως της ζωής το 1938 στη Σιταριά Ιωαννίνων. Από μικρό παιδί εξεδήλωσε μεγάλη αγάπη για το θέατρο και την τέχνη και έτσι με το πέρας της γυμνασιακής του φοίτησης, ήλθε στην Αθήνα για να πραγματοποιήσει δραματικές σπουδές. Φοίτησε στη δραματική σχολή του Πέλου Κατσέλη, με δάσκαλο τον κορυφαίο Μάνο Κατράκη, ενώ παράλληλα φοίτησε και στην πρωτοπόρο σχολή κινηματογράφου του Λυκούργου Σταυράκου, στην Πατησίων. Μέσα από αυτές τις δύο μαθητείες σφυρηλάτησε ένα σπουδαίο δραματικό υπόβαθρο, που τον συνέδραμε καθοριστικά μετέπειτα, στην μακρά και επιτυχημένη του δραματική πορεία. Ήδη από σπουδαστής στη δραματική σχολή του Πέλου Κατσέλη, έκανε την πρωτόλεια θεατρική του εμφάνιση, με την θεατρική σκηνή της Περιηγητικής Λέσχης,

Ο Χριστόφορος Ζήκας είδε το φως της ζωής το 1938 στη Σιταριά Ιωαννίνων. Από μικρό παιδί εξεδήλωσε μεγάλη αγάπη για το θέατρο και την τέχνη και έτσι με το πέρας της γυμνασιακής του φοίτησης, ήλθε στην Αθήνα για να πραγματοποιήσει δραματικές σπουδές. Φοίτησε στη δραματική σχολή του Πέλου Κατσέλη, με δάσκαλο τον κορυφαίο Μάνο Κατράκη, ενώ παράλληλα

της οποίας διευθυντής και σκηνοθέτης διετέλεσε ο Πέλος Κατσέλης, στο θεατρικό έργο «Το Μεσολόγγι», του σπουδαίου μας θεατρανθρώπου Νότη Περγιάλη.

Για να ακολουθήσει μία αδιάπτωτη δραματική πορεία και συμμετοχή του Χριστόφορου Ζήκα, στις κορυφαίες ταινίες του ασπρόμαυρου κινηματογράφου του '60, που θα του χαρίσει και το φωτοστέφανο της μεγάλης ηθοποιίας. Αναφέρουμε ενδεικτικά τις σπουδαίες δραματικές μας ταινίες, στις οποίες αποτύπωσε αδρά το λυρικό του σήμα : «Η λίμνη των στεναγμών» 1959, «Σταυραετοί» 1963, «Το χώμα βάφτηκε κόκκινο» 1965, «Κοινωνία ώρα μηδέν» 1966, «Η έβδομη μέρα της δημιουργίας» 1966, «Αγάπη και αίμα» 1968, «Ο Νταβέλης» 1969, «Υπολοχαγός Νατάσα» 1970 κ.α. Ο Χριστόφορος Ζήκας παράλληλα με την έξοχη κινηματογραφική του πορεία, σφράγισε δραματικά και τη μικρή μας οθόνη. Συμμετέχει σε υψηλού ηθικού κύρους τηλεοπτικές παραγωγές της δεκαετίας του '80 και μας χάρισε και από αυτό το μετερίζι, ερμηνείες, που συνιστούν κεφάλαιο στην ελληνική τηλεόραση. Αναφέρουμε ενδεικτικά τα σήριαλς : «Μεθοριακός σταθμός» 1974 -1981 YENED, «Ο φωτογράφος του χωριού» 1977 EPT, «Αργώ 1980» EPT κ.α.

Συνακόλουθα όμως με με την σπουδαία κινηματογραφική του παρουσία, ο Χριστόφορος Ζήκας, ως βαθιά καλλιεργημένος και πεπαιδευμένος άνθρωπος, συμμετείχε έντονα στα πολιτισμικά και κοινωνικά μας δρώμενα και εξέπεμψε πάντα το προσωπικό διακριτό του καλλιτεχνικό σήμα, με ένα μοναδικό άρωμα ευγένειας και αξιοπρέπειας. Στέρεα δραματική παιδεία, πηγαίο και καθάριο λυρικό συναίσθημα, αλλά και ανένδοτη αγάπη για τον κινηματογράφο, το θέατρο και την τέχνη, ήταν τα στοιχεία με τα οποία πορεύτηκε στην εμπνευσμένη και καρποφόρα καλλιτεχνική του πορεία ο Χριστόφορος Ζήκας. Και με αυτά τα στοιχεία τον τιμούμε, σαν ένα κορυφαίο άνθρωπο της ελληνικής δραματικής τέχνης !

Ταινίες

- 1959 «Η λίμνη των στεναγμών»
- 1960 «Το ποτάμι»
- 1962 «Ταξίδι», «Εταιρεία θαυμάτων»
- 1963 «Σταυραετοί», «Κουράστηκα να σε αποκτήσω»
- 1964 «Νυχτοπερπατήματα», «Έκλεψα την γυναίκα μου»
- 1965 «Τα δίχτυα της ντροπής», «Το νησί της Αφροδίτης», «Το χώμα βάφτηκε κόκκινο», «Η έξοδος του Μεσολογγίου»
- 1966 «Ήρωες», «Κοινωνία ώρα μηδέν», «Κάποια μάνα αναστενάζει», «Η έβδομη ημέρα της δημιουργίας».
- 1967 «Χαίδω», «Ο προδότης», «Ο σακαφλιάς», «Τρούμπα '67», «Η κοινωνία μας αδίκησε», «Αυτή η γη είναι δική μας», «Κάποτε κλαίνε και οι δυνατοί», «Κοκοβιός και σπάρος στα δίχτυα της αράχνης»
- 1968 «Γοργοπόταμος», «Αγάπη και αίμα», «Ο τίμιος δρόμος», «Η ώρα της οργής», «Ξεριζωμένη γενιά», «Βυζαντινή ραψωδία», «Ο μεγάλος διχασμός», «Η καρδιά ενός αλήτη», «Θα τα κάψω τα λεφτά μου», «Πήρε ο άνεμος τα όνειρά μου», «Ταπεινός και καταφρονεμένος»
- 1969 «Ο Νταβέλης», «Η μεγάλη Ανάσταση», «Η σφραγίδα του Θεού», «Το νησί της Αφροδίτης», «Αγάπησα έναν προδότη»
- 1970 «Η σκλάβα», «Λιτανεία των ηρώων», «Υπολοχαγός Νατάσσα», «Η ζούγκλα των πόλεων», «Ο τελευταίος αιχμάλωτος», «Γιακουμής, μια ρωμέικη καρδιά», «Ακόμα μια φορά πριν ξεψυχήσω»
- 1971 «Γράμμος», «Ερωτομανείς», «Ο αρχιψεύταρος», «Κατάχρηση εξουσίας», «Αδέρφια μου, αλήτες πουλιά», «Οι άνδρες ξέρουν να αγαπούν»
- 1981 «Μετεωρόλιθος», 1982 «ΑΛΑΛΟΥΜ», «Φυλακές ανηλίκων»
- 1983 «Σιδηρά κυρία», «Κάτω τα χέρια από τα νιάτα»

Τηλεοπτικές σειρές

1974-1981 «Μεθοριακός σταθμός» (ΥΕΝΕΔ)

1977 «Αφροδίτη» ΥΕΝΕΔ, «Ο φωτογράφος του χωριού» ΕΡΤ

1980 «Αργώ» ΕΡΤ

1981 «Ξενοδοχείο» ΥΕΝΕΔ

1982 «Δικηγόροι» ΕΡΤ

****Ο συγγραφέας Πάνος Ν. Αβραμόπουλος, είναι Α΄ Αναπληρωματικός Δημοτικός Σύμβουλος Αθηναίων***

www.panosavramopoulos.blogspot.gr